

Helsinki

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Tarkastuslautakunta ja -virasto

The logo for Helsinki, featuring the word "Helsinki" in a white, sans-serif font inside a white outline of a speech bubble or a similar shape with a pointed bottom.

Helsinki

Tarkastuslautakunnan ja -viraston toimintakertomus 2019

Valokuvat

My Helsinki materiaalipankki

Kansi: Patrik Lindström

Sivu 5: Mika Lappalainen

Sivu 9: Mika Lappalainen

Sivu 11: Lauri Rotko

Tarkastuslautakunnan jäsenten valokuvat

Sivu 6: Pertti Nisonen

Taitto

Petri Rostedt, Helsingin kaupungin tarkastusvirasto

Sisällys

4	Tarkastusjohtajan katsaus
7	Arviointitoiminta
8	Sidonnaisuusilmoitukset
10	Tilintarkastustoiminta
12	Henkilöstö
14	Talous

Tarkastusjohtajan katsaus

Vuosi 2019 käynnistyi tuttuun tapaan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen valmistelulla ja tilintarkastajan avustamisella kaupungin tilinpäätöksen 2018 tarkastamisessa. Lautakunnan hyväksymässä vuoden 2018 arviointikertomuksessa kiinnostusta herätti erityisesti PKS-yhteistyönä valmisteltu lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja käsitellyt arviointi, joka sai laajalti huomiota mediassa. Tilintarkastuksen tulokset esitettiin valtuustolle osoitetussa vakiomuotoisessa tilintarkastuskertomuksessa. Molemmat kertomukset olivat valtuuston käsiteltävänä kesäkuussa. Lautakunta hyväksyi toukokuussa vuoden 2019 arviointisuunnitelman, jonka valmistelussa kuntalaisilla oli ensimmäistä kertaa mahdollisuus esittää arviointiaihe-ehdotuksia Kerro kantasi -palvelun kautta.

Yhteistyö KPMG Oy Ab:n kanssa sai jatkoa, kun valtuusto valitsi maaliskuussa kaupungin tilintarkastajan tilikausille 2019–2022. Vastuunalaisena tilintarkastajana jatkoi JHT, KHT Jorma Nurkkala. Valintaa edelsi tarkastuslautakunnan ja -viraston valmistelema kilpailutus. Myös uudella sopimuskaudella tarkastusviraston henkilökunta avustaa tilintarkastajaa merkittäväällä panoksella kaupungin tilintarkastuksessa. Syksyllä käynnistyi kaupungin konserniyhteisöjen tilintarkastuspalvelujen kilpailutus ja joulukuussa tarkastuslautakunta nimisi tilintarkastajaehdokkaat vuonna 2020 alkavalle sopimuskaudelle.

Syksyllä toteutettiin Helsingin valtuustoryhmien edustajien haastattelut ja suurten kaupunkien yhteinen valtuustokysely tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kehittämiseksi. Haastattelujen perusteella valtuustoryhmät kokevat arviointityön tuovan lisäarvoa valtuutetun työhön ja esille nousi tyytyväisyys www.arviointikertomus.fi-sivustoon. Myös valtuustokyselyssä palaute oli pääosin myönteistä. Tarkastuslautakunnan koetaan

toimivan riippumattomasti, arvioivan kaupungin eri toimintoja tasapuolisesti ja arviointikertomuksen perustuvan faktoihin. Kehittämisehdotukset liittyivät muun muassa viestintään. Valitettavasti tälläkin kertaa kyselyssä nousi esille, ettei tarkastuslautakunnan esittämiä havaintoja ja kannanottoja oteta riittävästi huomioon kaupungin toiminnan suunnittelussa. Tarkastuslautakunta päättää kehittämistoimenpiteistä vuoden 2020 aikana. Jatkamme valtuutettujen näkemysten kartoittamista myös seuraavalla valtuustokaudella. Kiitokset kaikille kyselyyn ja haastatteluihin osallistuneille!

Sidonnaisuusilmoitusten valvontaa suoritettiin tarkastuslautakunnan ja -viraston välisen työnjaon mukaisesti ja ilmoitukset käsiteltiin valtuustossa sovitussa aikataulussa kesä- ja joulukuussa. Vuoden aikana kehitettiin sidonnaisuusilmoituksiin liittyvää toimialojen ja tarkastusviraston välistä tiedonkulkua.

Henkilöstömuutoksista johtuen osaa työtehtävistä hoidettiin vuoden aikana väliaikaisjärjestelyin. Viraston toimintaa kehitettiin muun muassa ottamalla käyttöön uusia digitaalisia työvälineitä, valmistelemalla vakanssirakenteen muutosta, kehittämällä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä toteuttamalla työhyvinvointia tukeva hanke. Ilahduttavasti viraston vuosittaisessa työmotivaatiokyselyssä saavutettiin mittaushistorian korkein tulos.

Tarkastusviraston tavoitteiden näkökulmasta vuosi 2019 toteutui erinomaisesti. Työsuunnitelmiin merkityt tehtävät saatiin pääosin suoritettua ja tarkastuslautakunnan sekä tilintarkastajan virastolle antama palaute oli erinomaista, mistä haluan esittää suuret kiitokset viraston henkilöstölle ja palautetta antaneille. Tavoitteenamme on, että pystymme vastaamaan odotuksiin myös vuonna 2020.

Timo Terävä
tarkastusjohtaja

Tarkastuslautakunta on suoraan kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin.

Lautakunnan tehtävänä on huolehtia Helsingin kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

- 1. toimikunta
- 2. toimikunta

PJ

Dan Koivulaakso
yhteiskuntatieteiden maisteri
kaupunginvaltuutettu

VPJ

Kauko Koskinen
diplomi-insinööri
kauppatieteiden maisteri
kaupunginvaltuutettu

Iida Haglund
estonomi

Alviina Alametsä
valtiotieteiden kandidaatti,
kaupunginvaltuutettu

Mikko Kiesiläinen
(19.6.2019 asti)
Master of Science in
Operational Research

Sanna Lehtinen
teologian tohtori

Minna Salminen
kasvatustieteiden maisteri

Tuomas Viskari
(19.6.2019 alkaen)
yhteiskuntatieteiden maisteri

Juhani Strandén
Qualification in Business and
Administration of Accounting
QBA

Paul Taimitarha
kauppatieteiden maisteri

Arviointitoiminta

Kaupunginvaltuusto nimesi 7.6.2017 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2017–2020. Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan arviointien valmistelu suoritetaan kahdessa toimikunnassa. Tarkastuslautakunta piti 12 kokousta vuonna 2019. Sen kaksi toimikuntaa kokoontuivat yhteensä 24 kertaa, näistä kuusi oli arviointikäyntejä arviointikohteisiin.

Lautakunta merkitsi keväällä tiedoksi toimialojohdajien selonteot sitovien tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2018, esityksen kaupungin tilinpäätöksestä 2018, selostukset kaupunkikonsernin muutoksista ja tulevaisuudensuunnitelmista, Staran asemasta ja roolista sekä sote- ja maakunt uudistuksen vaikutuksista Helsingille.

Syksyllä lautakunta merkitsi tiedoksi esitykset kaupunkistrategian seurannasta ja johtamisjärjestelmä uudistuksen arvioinnin tuloksista, Helsingin kaupungin asunnot Oy:n toiminnasta, Malmin lentokentän alueen tilapäiskäytöstä ja esirakentamisesta sekä digitalisaatio-ohjelman toteuttamisesta.

Kuntalaiset mukana suunnittelussa

Vuoden 2019 arviointisuunnitelma syntyi tarkastuslautakunnan ja tarkastusviraston yhteistyönä. Suunnitelmaa valmisteltiin toimikuntien kevätkauden kokousten lisäksi yhteisessä tilaisuudessa 24.4.2019 ja lautakunta hyväksyi suunnitelman 7.5.2019. Suunnitelmaan sisältyi arviointiaiheita kaupunkistrategian eri pääkohdista ja sen valmistelussa otettiin huomioon valtuustoryhmiltä, valtuutetuilta, kuntalaisilta ja kaupungin johdolta pyydettyjä arviointiaihe-ehdotuksia. Vuonna 2019 toteutettiin ensimmäisen kerran Kerro kantasi -kuuleminen, jossa kuntalaiset ja kaupungin työntekijät pystyivät ehdottamaan arviointiaihetta. Kuntalaisten ehdotuksia tuli 25. Vuotuisen arviointisuunnitelman lisäksi arviointityötä ohjaa tarkastuslautakunnan toimintasuunnitelma vuosille 2017–2020. Arviointisuunnitelmaan ja toimintasuunnitelmaan voi tutustua osoitteessa www.arviointikertomus.fi.

Arviointi kiinnosti mediaa

Tarkastuslautakunta hyväksyi 9.4.2019 vuoden 2018 arviointikertomuksen, joka sisälsi arviointiaiheita kaupunkistrategian eri pääkohdista. Painettu arviointikertomus jaettiin valtuutetuille. Arviointikertomus ja sen valmistelumateriaalina laaditut yksityiskohtaiset arviointimuistiot julkaistiin internetsivustona osoitteessa www.arviointikertomus.fi. Arviointikertomuksen havaintoja ja suosituksia esiteltiin valtuustoryhmien kokouksissa ja kertomuksesta laadittiin tiedote. Tiedotteen kärkiaiheena oli arviointiaihe Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin, joka toteutettiin yhteisarviointina pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HUSin tarkastuslautakuntien kanssa. Aihe sai tavanomaista enemmän mediahuomiota esimerkiksi YLEn alueuutisissa ja Helsingin Sanomissa.

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi arviointikertomuksen ja siitä saadut lausunnot 19.6.2019. Valtuusto kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2019 loppuun mennessä selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta. Selvitys oli valtuuston käsittelyssä 11.12.2019.

Valtuustoryhmien haastatteluissa saatiin paljon kehittämisehdotuksia

Tarkastusvirasto avusti vuonna 2019 tarkastuslautakuntaa ja sen kahta toimikuntaa kuntalain mukaisessa arviointitehtävässä. Arviointityötä teki arviointisuunnitelman mukaisesti kahden tarkastajan muodostama työpari. Arviointisuunnitelman toteutumista seurattiin arvioijien muodostamassa Arvi-ryhmässä, jossa puheenjohtajana ja samalla arvioinnin vastuuhenkilönä toimii arviointipäällikkö.

Arvi-ryhmässä käsitellään myös arviointityön kehittämistä. Toimintavuoden aikana päivitettiin arvioinnin käsikirjaa, johon on koottu kaikki arviointia koskevat menettelytavat. Arvi-ryhmälle järjestettiin sisäinen koulutus tavoitteiden toteutumisen arvioinnin ja tuloksellisuusarvioinnin eroista.

Tarkastusvirasto toteutti syksyllä 2019 valtuustoryhmien edustajien haastattelut. Haastatteluissa saatiin paljon tietoa valtuustoryhmien odotuksista arviointityötä kohtaan ja 45 kehittämissuositusta tarkastuslautakunnan arviointityön kehittämiseksi valtuustoa ja kuntalaisia entistä enemmän hyödyttävään suuntaan.

Lisäksi tarkastusvirasto toteutti yhteistyössä suurten kaupunkien kanssa valtuutetuille suunnatun kyselyn. Kyselyn perusteella Helsingin kaupungin tarkastuslautakunnan arviointityö on kehittynyt myönteisesti verrattuna vuoden 2014 kyselyn tuloksiin. Kyselyn vastausprosentti jäi kuitenkin pieneksi.

Sidonnaisuusilmoitukset

Kuntalain (410/2015) mukaan määrätyillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on 1.6.2017 alkaen ollut velvollisuus ilmoittaa julkisesti sidonnaisuuksistaan. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastusvirasto valmistelee tarkastuslautakunnalle sidonnaisuusilmoitusten valvontaa koskevat asiat. Tarkastusvirasto valvoo, että sidonnaisuusilmoitusvelvolliset tekevät asianmukaisen ilmoituksensa määräajassa, ylläpitää ilmoituksista muodostuvaa rekisteriä ja antaa sidonnaisuusilmoitusten laatimiseen liittyvää opastusta. Lautakunta merkitsi tiedoksi luottamushenkilöiden ja

viranhaltijoiden antamat sidonnaisuusilmoitukset 28.5.2019 ja 19.11.2019. Valtuuston käsittelyssä ilmoitukset olivat 19.6.2019 ja 11.12.2019.

Vuonna 2019 parannettiin tarkastusviraston ja toimialojen yhteistyötä sidonnaisuusasioissa. Tapaamisia järjestettiin tarkastusviraston ja kaupunginkanslian hallinto-osaston asiantuntijoiden sekä toimialojen hallinnon yhteyshenkilöiden välillä. Tapaamisten tavoitteena oli lisätä toimialojen tietoisuutta sidonnaisuusilmoitusten merkityksestä ja prosessin hoidosta, parantaa tiedonkulkua sekä sopia menettelyistä ilmoitusvelvollisten viranhaltijoiden vaihtuessa.

Tilintarkastustoiminta

Helsingin kaupungin tilikausien 2019–2022 tilintarkastus kilpailutettiin ja kaupunginvaltuusto valitsi 13.3.2019 tilintarkastajaksi kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n. Kilpailutuksen seurauksena tilintarkastuksen hinta laski merkittävästi.

Päättyneen tilikauden osalta kaupungin vastuunalaisena tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab:n JHT, KHT Jorma Nurkkala. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastustiimiin on vuonna 2019 kuulunut hyväksytyjä tilintarkastajia, avustavia tarkastajia sekä tietojärjestelmä- ja arvonlisäveroasiantuntijoita. KPMG Oy Ab alitti tilivuoden 2018 tarkastukseen sovitut 390 tarkastuspäivää viidellä päivällä. Lakisääteinen tilintarkastus suoritettiin julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sopimushintojen puitteissa.

Tilintarkastaja antoi puhtaan tilintarkastuskertomuksen

Tilintarkastaja huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Tilintarkastajan on kuntalain mukaisesti annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Tilintarkastaja antoi 26.4.2019 tilivuotta 2018 koskevan vakio-muotoisen eli niin sanotun puhtaan tilintarkastuskertomuksen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.6.2019 Helsingin kaupungin tilinpäätöksen vuodelta 2018 ja merkitsi samalla tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2018. Valtuusto myönsi tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 2018.

Tilintarkastussopimuksen mukaan tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmasta ja sen toteutumisesta, tarkastuspäivien käytöstä, tarkastustyön kulusta ja tekemistään tarkastushavainnoista antamalla lautakunnalle vuosittain kolme raporttia tilintarkastuksesta.

Tilintarkastaja antoi vuonna 2019 yhden väliraportin sekä yhteenvetoraportin tilivuoden 2018 tilintarkastuksesta ja yhden väliraportin tilivuoden 2019 tilintarkastuksesta. Tilintarkastaja selosti raporttejaan tarkemmin tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Virastossa otettiin käyttöön sähköinen dokumentinhallintajärjestelmä

Tarkastusvirasto avustaa kaupungin tilintarkastajaa sopimuksen mukaisesti noin 900 päivällä tilivuodessa. Tiimityönä tehtyä tarkastusta koordinoi tarkastuspäällikkö ja tiimien työtä ohjasivat tarkastuspäällikön ohella tiiminvetäjät. Tilintarkastusprosessin kehittämistä sekä tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta tehtiin Tilita-ryhmässä, jonka puheenjohtajana toimi tarkastuspäällikkö.

Tilintarkastuksessa jatkettiin suunnitelmallisesti data-analyysin laajempaa hyödyntämistä. Data-analyysiin liittyvien toimenpiteiden tavoitteena on parantaa tilintarkastuksen laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Menetelmää sovellettiin useassa eri tarkastuksessa.

Toimintavuoden aikana virastossa otettiin käyttöön sähköinen dokumentinhallintajärjestelmä, joka mahdollistaa tarkastusmateriaalin tehokkaan käsittelyn, säilyttämisen ja arkistoinnin. Tähän liittyvää pitkäaikaista hanketta valmisteltiin yhteistyössä kaupunginkanslian tietohallinnon ja sisäisen tarkastuksen kanssa.

Vakiintuneen käytännön mukaan tilintarkastusyhteisö antoi tarkastajakohtaisen palautteen viraston tarkastustyöhön osallistuneesta henkilöstöstä.

Kaupungin konserniyhtiöiden ja -säätiöiden tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin

Helsingin kaupungin konserniyhtiöiden ja -säätiöiden vuoden 2019 tilintarkastajina toimivat KPMG Oy Ab ja Tilintarkastusrengas Oy. Sopimuskauden tullessa päätökseen virastossa valmisteltiin syksyllä 2019 konserniyhtiöiden ja -säätiöiden tilintarkastuspalvelujen hankintaa tilivuosille 2020–2023 yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 1.10.2019 kilpailutuksen periaatteet sekä päätti valmistelun ja kilpailutuksen perusteella 10.12.2019 Helsingin kaupungin konserniyhtiöiden ja -säätiöiden tilikausien 2020–2021 ja optiona tilikausien 2022–2023 tilintarkastuspalveluiden hankinnasta. Palveluntuottajiksi uudelle kaudelle valittiin BDO Oy, KPMG Oy Ab ja Tilintarkastusrengas Oy.

Henkilöstö

Vuoden 2019 lopussa virastossa työskenteli 16 henkilöä. Vakansseja on 18. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 41,6 vuotta ja yli 50-vuotiaiden osuus henkilöstöstä noin 19 prosenttia. Henkilöstöstä naisia oli 50 prosenttia ja miehiä 50 prosenttia. Viranhaltijoita oli kolme ja työsuhteisia 13.

Tarkastusjohtajan eläköitymisestä vuodenvaihteessa 2017–2018 käynnistynyt rekrytointien ketju saatiin päätökseen vuoden 2019 aikana. Valtiotieteiden tohtori Minna Tiili aloitti tarkastuslautakunnan päätöksen mukaisesti arviointipäällikön virassa 1.1.2019. Kokenut kaupunkitarkastaja, yhteiskuntatieteiden maisteri Petri Jäske (JHTT), valittiin Tiilin jälkeen johtavaksi tuloksellisuustarkastajaksi. Toinen tilintarkastuksen tiiminvetäjänä toimineista kaupunkitarkastajista hakeutui uusiin tehtäviin, joten vuonna 2019 rekrytoitiin kaksi uutta kaupunkitarkastajaa. Lisäksi palkattiin hallintosihteerin vanhempainvapaan ajaksi sijainen. Vuoden aikana valmisteltiin 1.1.2020 voimaan tulleita vakanssirakenteen muutoksia, joilla viimeiset kaksi erikoistarkastajan vakanssia muutettiin kaupunkitarkastajan vakansseiksi ja viraston tukipalveluista lakkautettiin johdon sihteerin vakanssi. Tampereen yliopiston hallintotieteiden opiskelija oli korkeakouluharjoittelijana toukokuusta elokuuhun ja lisäksi osa-aikaisena kiireapuna.

Viraston henkilöstö teki 98 etätyöpäivää vuonna 2019. Vastaava luku vuonna 2018 oli 75.

Työhyvinvoinnin teemana turvallinen ja asiallinen työyhteisö

Työhyvinvoinnin tilaa seurattiin sairauspoissaolotilastoilla ja viraston omalla vuosittaisella työmotiivaatiokyselyllä. Vuonna 2019 suoritettiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa lakisääteinen työpaikkaselvitys, jonka tulosten käsittelystä yhdessä henkilöstön kanssa saatiin runsaasti toteutuskelpoisia ideoita toiminnan ja työyhteisön edelleen kehittämiseen.

Vuonna 2019 työhyvinvoinnin kehittämishankkeen teemana oli Turvallinen ja asiallinen työyhteisö. Hankkeen puitteissa järjestettiin henkilöstölle

koulutusta muun muassa erilaisista viestintätyyleistä ja vuorovaikutuksesta työyhteisön sisällä, Puhe-judosta, uhkatilanteiden hallinnasta ja ensiaputaidoista. Kaupungin Sopuisasti stadissa -opas epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisyyn ja käsittelyyn tehtiin henkilöstölle tutuksi.

Osaamisen kehittämiseen panostetaan

Viraston henkilökunnasta kahdellatoista on ylempi korkeakoulututkinto, mukaan lukien kolme tohtorin tutkintoa. Tarkastusjohtajan lisäksi viraston tarkastuspäällikkö, johtava tuloksellisuustarkastaja ja yksi kaupunkitarkastaja ovat auktorisoituja julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajia (JHTT).

Toimintavuonna toteutettiin viraston strategialähtöistä osaamisen ja toiminnan kehittämissuunnitelmaa 2014–2020 ja sen toimeenpanoa varten yhteistyössä henkilöstön kanssa valmisteltua osaamisen kehittämissuunnitelmaa 2019. Sisäistä koulutusta järjestettiin tilintarkastuksen ajankohtaispäivien lisäksi esimerkiksi tavoitteiden toteutumisen arvioinnin ja tuloksellisuusarvioinnin eroista, tietosuoja-asioista ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotosta. Kaupungin sisäisen tarkastuksen kanssa pidettiin yhteinen koulutustilaisuus, jossa tutustuttiin tarkastustoimien työhön ja henkilökuntaan.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseen käytettiin hyväksytyt koulutussuunnitelman mukaisesti noin kahdeksan päivää per henkilö (noin seitsemän päivää vuonna 2018). Toteutuneet koulutusmenot vuonna 2019 olivat 25 251 euroa. Koulutuksen osuus tarkastusviraston menoista oli 1,4 prosenttia (0,8 prosenttia vuonna 2018). Koulutuksista saatua tietoa ja sen soveltamisesta hankittua osaamista jaetaan viraston sisällä jatkuvasti. Viraston oma henkilöstö on toiminut kouluttajana sisäisissä tilaisuuksissa.

Virasto tekee suunnitelmallista osaamisen kehittämisen yhteistyötä Valtiontalouden tarkastusviraston kanssa. Tarkastusvirastojen kesken on laadittu sopimus henkilökierrosta vuosille 2016–2020. Sidoryhmäyhteistyötä VTV:n kanssa jatkettiin, mutta henkilökierto ei vuonna 2019 toteutunut.

Tarkastusvirasto toimii tarkastuslautakunnan alaisena Helsingin kaupunkikonsernin hallintoa ja taloutta tarkastavana ja arvioivana yksikkönä.

14,8

henkilötyövuotta vuonna 2019

Pohjoismainen yhteistyö jatkuu

Arviointipäällikkö Minna Tiili toimii Julkishallinnon tarkastajat ry:n nimeämänä toisena pohjoismaisena yhteyshenkilönä Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan päällikköreviisoriyhteistyössä. Alkuvuonna 2019 kontaktihenkilöt kokoontuivat kaksi kertaa Tukholmassa tavatakseen sekä Ruotsin kuntaliiton tarkastusalan asiantuntijoita että alan yhdistystoiminnan vastuuhenkilöitä. Syyskuussa kontaktihenkilöt kokoontuivat Helsinkiin valmistelevaan Suomessa vuonna 2020 pidettävää konferenssia. Joulukuussa konferenssin valmistelua jatkettiin Kööpenhaminassa. Konferenssin järjestelyjen koordinoinnista vastaavat Suomen yhteyshenkilöt Martin Slotte ja Minna Tiili.

Lyhyiden sairauspoissaolojen määrä kasvoi

Tarkastusviraston sairauspoissaoloprosentti vuonna 2019 oli 3,3 (6,6 vuonna 2018). Koko kaupungin vastaava luku oli 4,5. Lyhyiden (1–3 päivää) sairauspoissaolojen määrä kasvoi edellisen vuoden 0,9 kerrasta 1,9 kertaan per henkilötyövuosi. Koko kaupungilla lyhyitä sairauspoissaoloja oli 2,0 kertaa per henkilötyövuosi.

Talous

Tarkastustoimen vuoden 2019 toimintamenot kasvoivat vuodesta 2018 noin neljällä prosentilla mutta toteutuivat kuitenkin talousarviota pienempinä. Tarkastusviraston suurin menoerä ovat henkilöstömenot. Vuoden aikana avoimena eri pituisia aikoja olivat kolmen kaupunkitarkastajan ja johdon sihteerin vakanssit.

Vuonna 2019 tarkastustoimen menot olivat 2,76 euroa asukasta kohden (2,67 euroa vuonna 2018). JHT-tilintarkastuspalvelujen osuus tarkastustoimen toimintamenoista oli noin kahdeksan prosenttia ja tarkastuslautakunnan osuus oli noin viisi prosenttia.

Helsingin tarkastustoimen toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista oli 0,04 prosenttia vuonna 2019.

Sitova toiminnan tavoite toteutui

Tarkastuslautakunnan ja -viraston toiminnan sitovana tavoitteena oli, että tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisältyvistä vuosittain vaihtuvista aiheista (pois lukien tavoitearviointit, vaikuttavuuden seuranta ja talouden arviointi) vähintään 65 prosenttia liittyy kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin.

Tavoite toteutui. 80 prosenttia vaihtuvista aiheista liittyi kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin.

Tuottavuus on edelleen korkealla

Tarkastusviraston tuottavuuden kehittymistä mitataan tulokorttiin pohjautuvalla tuottavuus-

indeksillä. Tuotosindeksi koostuu kuudesta osatekijästä, joista työpanosten käyttöön liittyvien tekijöiden painoarvo on 50 prosenttia (arviointisuunnitelman toteutuminen, tilintarkastussuunnitelman toteutuminen ja ydinprosesseihin käytettyjen työpäivien osuus kaikista työpäivistä), työn laatu-tekijöiden painoarvo 40 prosenttia (ammattitaito arvioinnissa ja ammattitaito tilintarkastuksessa) ja henkilöstötekijöiden painoarvo 10 prosenttia (työmotivaatiokysely). Panosindeksi on muodostettu julkisten menojen hintaindeksillä (kuntatalouden yleishallinto) deflatoiduista toimintamenoista. Tuottavuusindeksi pysyi poikkeuksellisen korkealla tasolla tuotostekijöiden erinomaisen toteutumisen ja alhaisten toimintamenojen takia.

Tilankäyttöä yritetään tehostaa

Tarkastusvirastolla on käytössään toimitilaa yhteensä 602 neliometriä Unioninkatu 25:n neljännessä ja viidennessä kerroksessa. Virasto vuokraa toimitilansa kaupunkiympäristön toimialan tilapalveluilta.

Viraston tavoitteena on taloussuunnitelmakaudella 2018–2020 tehostaa toimistotilojen käyttöä. Rakennukseen tullaan kuitenkin lähivuosina tekemään peruskorjaus. Uusien toimitilojen suunnitteluun osallistutaan aktiivisesti ja samalla valmistautaan väistötiloihin siirtymiseen. Virasto jatkaa nykyisissä tiloissaan kiinteistön peruskorjaukseen asti ja korjauksen jälkeen tarpeettomaksi käyvät työtilat luovutetaan kaupungin muiden toimintojen käyttöön.

Tarkastustoimen käyttötalous vuosina 2015–2019

(1 000 euroa)	2015	2016	2017	2018	TA 2019	2019
TOIMINTATUOTOT						
Yhteensä	0	10	3	5	3	5
Tuet ja avustukset	0	3	3	5	3	5
Muut toimintatuotot	0	7	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT						
Yhteensä	1 958	1 917	1 897	1 737	1 994	1 802
Henkilöstökulut	1 455	1 381	1 367	1 203	1 404	1 310
Palvelujen ostot	255	284	284	278	327	247
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	27	30	23	17	35	19
Avustukset	3	3	3	3	3	3
Vuokrakulut	218	216	218	224	224	221
Muut toimintakulut	2	4	3	12	2	1
TOIMINTAKATE	1 958	1 907	1 894	1 731	1 991	1 797
POISTOT	3	5	8	4		0
<i>Toimintamenojen muutos edellisestä vuodesta %</i>	<i>1,2</i>	<i>-2,1</i>	<i>-1,0</i>	<i>-8,5</i>		<i>3,8</i>
INVESTOINTIMENOT	0	40	0	0	0	0
	2015	2016	2017	2018	2019	
<i>Tarkastustoimen toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista</i>	<i>0,046 %</i>	<i>0,046 %</i>	<i>0,045 %</i>	<i>0,040 %</i>	<i>0,040 %</i>	
VIRASTON HENKILÖSTÖ	2015	2016	2017	2018	2019	
Henkilöstömäärä 31.12.	17	17	17	15	16	
Henkilötyövuodet	16,6	16,4	16,5	13,7	14,8	
TUOTTAVUUS	2016	2017	2018	2019		
Tuottavuuden kehitys (2016=100)	100	100,7	113,4	112,4		

Helsinki

Helsingin kaupunki
Tarkastusvirasto

Unioninkatu 25
00130 Helsinki
PL 400
00099 Helsingin kaupunki
www.hel.fi/tav